

Briselski sporazum omogućava obema stranama da izađu iz mentalnog ratnog stanja

Datum

maj. '13.

29.

Sporazum o normalizaciji odnosa između Beograda i Prištine predstavlja korak napred u srpsko-albanskim odnosima. Ipak, njegova implementacija zavisi od političke volje obe strane, kao i od njihove uspešnosti u rešavanju unutrašnjih političkih pitanja – glavni su zaključci drugog Forum za bezbednosna istraživanja.

Drugi Forum za bezbednosna istraživanja je obeležila rasprava o sporazumu Beograda i Prištine

Drugi Forum za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana bio je posvećen Sporazumu o normalizaciji odnosa između Beograda i Prištine koji je postignut 19. aprila 2013. godine, kao i pratećem sporazumu o njegovoj implementaciji. Tri glavna pitanja koja su razmatrana na ovom događaju su: koje su prednosti a koje slabosti sporazuma, ko sporazum podržava a ko je protiv njega, i kakve će biti posledice sporazuma između Beograda i Prištine.

Na glavnom panelu drugog Forum za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana govorili su: predsednik Upravnog odbora BCBP Miroslav Hadžić, Arijan Dirmiši iz Instituta za demokratiju i medijaciju iz Tirane i Florijan Čehaja, direktor Kosovskog centra za bezbednosne studije iz Prištine.

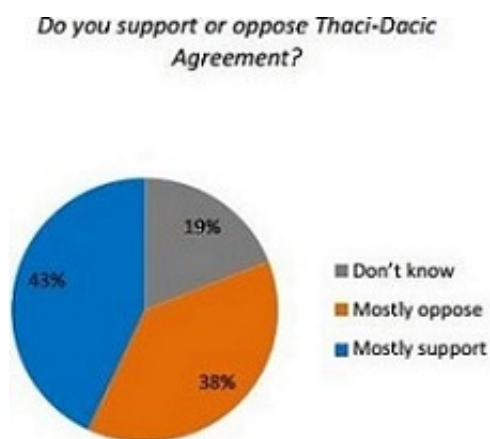
Snage i slabosti sporazuma Beograda i Prištine

Svi govornici bili su saglasni u tome da sporazum predstavlja prekretnicu i značajan korak napred u odnosima Beograda i Prištine. Međutim, oni su se složili da dalji napredak u srpsko-albanskim odnosima u mnogome zavisi od toga da li će i u kojoj meri sporazum biti implementiran.

„Briselski sporazum omogućava obema stranama da izađu iz mentalnog ratnog stanja i da stvore uslove za mirno rešavanje budućih sporova. Uspešnost sporazuma će zavisiti i od toga koliko će se Srbija i Kosovo posvetiti rešavanju svojih unutrašnjih problema“, rekao je prof. Hadžić.

Dirmiši je pozdravio usvajanje sporazuma, ističući da on deblokira potencijal za poboljšanje odnosa između Srbije i Albanije. Čehaja je rekao da je sporazum veoma važan jer otvara prostor za rešavanje problema iz prošlosti. On je dodao da bi proces pregovora morao da bude inkluzivniji, tako da omogući da se čuje glas svih strana, a ne samo institucionalnih aktera.

Ko podržava, a ko se protivi sporazumu Beograda i Prištine?

Kosovski bezbednosni barometar

Kada je reč o pristalicama i oponentima Briselskog sporazuma, prof. Hadžić je istakao da većina političkih partija u Srbiji, kako onih iz vladajuće koalicije tako i opozicionih, podržava pregovore između Beograda i Prištine i postignuti sporazum. Glavni protivnici ovog procesa su desničarske partije i organizacije, kao i Srpska pravoslavna crkva. Prema poslednjem istraživanju javnog mnjenja u Srbiji, sporazum između Beograda i Prištine podržava 57% građana, 29% se protivi, dok 14% nema stav o ovom pitanju.

Čehaja je rekao da je kosovsko društvo po pitanju dijaloga i sporazuma podeljeno na tri dela. Prema rezultatima Kosovskog bezbednosnog barometra, 43% građana Kosova podržava sporazum, 38% se protivi, dok su 19% građana neutralni kada je reč o ovom pitanju.

„Političari iz Albanije uglavnom podržavaju sporazum, ali ipak, ima i onih koji igraju na kartu nacionalizma i koji se zalažu za ujedinjenje Albanije i Kosova“, rekao je Dirmiši. „S druge strane, albanski privrednici su zadovoljni sporazumom i vide ga kao priliku za proširenje tržišta“, dodao je on.

Koja je budućnost sporazuma Beograda i Prištine?

Prof. Hadžić je istakao da implementacija sporazuma zavisi od unutrašnje političke volje obe strane kao i od promene dominantnog diskursa o među-etničkim odnosima.

„Sporazum je minimizirao mogućnost izbijanja novog oružanog sukoba između Kosova i Srbije. Međutim, to ne znači nužno da sukoba neće biti na polju politike“, rekao je Hadžić.

Kada je reč o srpskoj zajednici na severu Kosova, prof. Hadžić je istakao da obe vlade moraju da pruže garancije da će prava Srba sa Kosova biti zaštićena, ukoliko žele da dobiju njihovu podršku za implementaciju sporazuma.

Drugom Forumu Beograd-Priština-Tirana prisustvovali su predstavnici kosovske bezbednosne zajednice, uključujući kreatore politike, lidere civilnog društva, stručnjake, naučnike i novinare

Planiranje scenarija

Tokom drugog dela Forumu za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana predstavnici kosovskog civilnog društva, medija i akademske zajednice su učestvovali u planiranju scenarija. Cilj ove vežbe je da se razrade potencijalni scenariji za godinu 2023. sa posebnim fokusom na to kako će budući odnosi na relaciji Beograd-Priština-Tirana uticati na unutrašnju politiku Kosova do 2023. godine? Poseban izveštaj o delu Forumu koji je bio posvećen planiranju scenarija će uskoro biti izrađen.

Drugi Forum za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana organizovao je Kosovski centar za bezbednosne studije, u Prištini, 28. maja 2013. godine. Ovom regionalnom skupu prisustvovali su predstavnici kosovske bezbednosne zajednice, uključujući kreatore politike, lidere civilnog društva, stručnjake, naučnike i

novinare.

Sledeći Forum za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana će organizovati BCBP, u Beogradu, tokom oktobra 2013. godine.

Konferencija je deo projekta Forum za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana koji realizuju tri nezavisna istraživačka centra specijalizovana za bezbednosna pitanja - Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP), Kosovski centar za bezbednosne studije (KCSS) i Institut za demokratiju i posredovanje (IDM). Cilj inicijative je da na osnovu istraživanja podstakne nezavisne istraživačke centre, akademsku zajednicu, političare i medije da diskutuju o mogućim načinima za unapređenje odnosa između Srbije, Kosova i Albanije.